

Дригола Крістіна Володимирівна,

асистентка кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

м. Дніпро, Україна

Глущенко Анна Вадимівна,

асистентка кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування Державного вищого навчального закладу «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

м. Дніпро, Україна

МЕТОД КЕЙС-СТАДІ ЯК СУЧАСНА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ, ЩО СПРИЯЄ ПОКРАЩЕННЮ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ПЕРІОД ВІЙНИ

Метод кейс-стаді – методика навчання, за якої студент стикається з певною проблемою, випадком, що має назву кейс. Це дослідження сприяє вивченню реальної проблеми в певному контексті, використовуючи різноманітні джерела даних [1]. Гійома Фредеріка Ле Пля (1855), математика і природознавця, вважають засновником методу кейс-стаді, оскільки він уперше застосував його у своїй публікації *Les Ouvriers Europeens* [2].

До основних характеристик методу кейс-стаді можна уналежнити [3]:

1) описове дослідження – зібрані дані мають описувати певні явища, процеси в тому контексті, у якому вони відбувалися, що і формує кейс. Важливим є словесний опис кейсу, який в окремих випадках може доповнюватися певними статистичними даними або аналітичним оглядом. Кейс має бути максимально деталізованим, вузько спрямованим на вирішення конкретної проблеми та на вивчення специфічних причинно-наслідкових зв'язків досліджуваного явища;

2) вузьку спрямованість – кейс дає докладний опис окремої ситуації, явища, процесу і часто зосереджується тематично на якомусь окремому аспекті, у якому поєднує як об'єктивні, так і суб'єктивні дані. Такий комплекс дає змогу глибоко дослідити аналізований об'єкт;

3) орієнтованість на процес – дає змогу досліджувати й описувати природу об'єкта в часових межах та конкретних причинно-наслідкових взаємозв'язках.

Кейс-стаді уможливорює глибоке розуміння теми. Для проведення тематичного дослідження може застосовуватися низка прийомів:

- спостереження;
- інтерв'ю;
- використання вторинних даних, до яких можна уналежнити різні записи і документи.

Основними типами кейс-стаді є індивідуальне дослідження, група індивідуальних досліджень, соціальне дослідження, дослідження організацій та установ, дослідження подій, явищ, процесів, ситуацій, ролей, стосунків.

Метод кейс-стаді допомагає стимулювати нові дослідження і шукати нові підходи в уже наявних теоріях. Однак під час дослідження кейсів можуть поставати труднощі через низку причин, зокрема можливу суперечливість даних, неможливість повторення результатів, постійний моніторинг взаємодії між теоретичними питаннями, що вивчаються, і зібраними даними, а також некоректну інтерпретацію вхідних даних.

Незважаючи на наявні переваги й недоліки методу, він є однією з сучасних методик викладання і використовується в закладах вищої освіти в усьому світі.

Як зазначають Т. Степурко та О. Ігнашук, «при розробці та впровадженні освітніх заходів такі інноваційні методи як кейс-стаді здатні прискорити досягнення основного завдання – орієнтацію на запит суспільства щодо реформ та створення «агентів змін» [4, с. 75]. В умовах війни такий метод є потрібною освітньою практикою в пошуках рішень для виконання важливих соціальних, економічних та політичних завдань, а також є одним з методів покращення морально-психологічного стану здобувачів.

Основною відмінністю методики кейс-стаді є активне залучення студентів у навчальний процес. Викладач перестає бути одностороннім джерелом подання інформації, яку студенти сприймають в об'єктивному вигляді, а навпаки залучає студентів до самостійного пошуку знань через розв'язання конкретної проблемної ситуації. Такий підхід підвищує комунікацію між викладачем та студентом, допомагає розвивати творчі та креативні здібності останнього, його логічне мислення та можливості індуктивного й дедуктивного аналізу. Студент активніше бере участь у процесі навчання, який ніби перетворюється на конкретні «робочі» завдання та ситуації, що психологічно занурює студента в освітній процес, стимулюючи його увагу, концентрацію та аналітичні можливості.

Викладачі кафедри міжнародної економіки та публічного управління і адміністрування ПДАБА активно застосовують методику кейс-стаді в навчальному процесі з різних дисциплін. Методика неодноразово довела свою ефективність у залученні студентів в освітній процес. В умовах війни метод кейс-стаді допомагає студентам знаходити відповіді на проблемні питання та формувати визначеність у майбутньому, зменшити стрес від політичної напруги та прогнозувати розвиток соціально-економічних процесів.

Так, викладаючи дисципліну «Міжнародні фінанси», викладачі застосовували метод кейс-стаді з прогнозування курсу крипто-валют та ціни на нафту з використанням економічних та політичних новин, а також онлайн-роботою з світовими фінансовими біржами (рис. 1) для відстежування динаміки курсу й обсягів торгівлі нафтою. Виконуючи завдання, студенти виявили вміння використовувати сучасні інформаційні системи для пошуку потрібної

аналітичної інформації й навички виокремлення необхідного набору даних залежно від поставленої проблематики кейсу. Для аналізу отриманих даних студенти застосували можливості програми EViews 12 SV, що одночасно розвивало їх уміння застосовувати пакет аналізу статистичних показників і здатність робити висновки на підставі проведених досліджень. У результаті виконання кейс-завдання студенти розвинули навички пошуку та оброблення інформації, застосування онлайн-баз даних та інформаційних ресурсів, уміння аналізувати отримані статистичні показники та здійснювати економетричний аналіз даних з використанням комп'ютерного забезпечення. На підставі зроблених висновків студенти змогли спрогнозувати економічні процеси зі змогою подальшого відстеження коректності сформульованих прогнозів.



Рис. 1. Ілюстрація онлайн-роботи з фінансовими біржами в режимі реального часу зі застосуванням методики кейс-стаді
Джерело: [5].

Підсумовуємо. Метод кейс-стаді довів свою ефективність як сучасна методика викладання з більш ефективним залученням студентів в освітній процес, що водночас сприяє покращенню їх морально-психологічного стану під час війни. Саме тому цей метод може бути рекомендовано для впровадження в освітній процес закладів вищої освіти України, особливо в умовах воєнного стану.

Література

- Herrera, S., Cruz, C., Ramírez, Y., Cisternas, L., 2016. Conceptual process design for Boric Acid: A case study for engineering education, in: Kravanja, Z., Bogataj, M. (Eds.), 26th European Symposium on Computer Aided Process Engineering, Computer Aided Chemical Engineering. Elsevier, pp. 1437–1442. URL: <https://bit.ly/3uI3UCU>.
- Play, P.G.F.L., 1879. Les ouvriers européens. Alfred Mame et fils.
- Devi, K., 2020. Case Study Method.
- Степурко Т. Кейс-стаді як метод викладання управлінських дисциплін в охороні здоров'я. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2017. № 1. С. 71–77. URL: <https://bit.ly/3O6tjwJ>.
- CME. URL: <https://bit.ly/3PnypGc>.